

DNEVNIK ČISTILKE ČEVLJEV (7)

Miša Gams je brezposelna magistrica znanosti, ki na cesti s čiščenjem čevljev in svetovanjem iz run opozarja, v kako hlapčevski državi živimo.

PIŠE: MIŠA GAMS

Kaj je ostalo od praznika dela?

Delo kot luksuzna dobrina, ki si jo lahko privoščijo le najbogatejši.

Marsikdo, ki že desetletja dela v javni upravi in vsak mesec prejema redno plačo, si težko predstavlja agonijo, ki jo na drugi strani doživlja prekarni delavec, ki se poteguje za začasna dela s sto tisoč brezposelnimi. Ne samo da so za takšnega delavca plačana malica, bolniška odsotnost, dopust in prevoz na delo znanstvena fantastika, na trgu dela se mora biti pripravljen boriti s tisočimi prostovoljci, ki so imeli to srečo, da si zaradi prihrankov lahko privoščijo nekajmesečno brezplačno delo, s katerim želijo narediti vtis na potencialnega delodajalca in izboljšati svoje možnosti pred drugimi konkurenti, ne da bi se zavedali, da dolgoročno nižajo vrednost dela preostalim, pa tudi sami sebi. Tekmovalnost na trgu dela je tako huda, da so jo določeni delodajalci začeli izkoriščati sebi v prid – poleg najemanja brezplačne delovne sile so nekateri med njimi pod krinko »uvajanja«, »selekcijiranja« in »delovnih preizkusov« uvedli celo plačljive tečaje, s katerimi želijo od brezposelnih dobiti denar v zameno za uvrstitev v ožji izbor kandidatov za delo. Že pred leti, ko sem klicala na neko telefonsko številko v zvezi z delom maserja, me je presenetilo, da so me povabili na plačljiv tečaj neke »posebne« masaže, ki bi bil predpogoj za opravljanje dela. Plačati bi morala 500 evrov, da bi imela čast uvrstiti se v ožji izbor kandidatov. Tudi informacije, ki sem jih dobila od brezposelnih, medtem ko sem pred zavodom za zaposlovanje na Parmovi čistila čevlje, niso vzpodbudne – vsak tretji brezposelni, s katerim sem govorila, dela tako rekoč na lastne stroške – dve tretjini sogovornikov delata več ur na dan v zameno za malico, medtem ko je tretjina sogovornikov postokala, kako jim delodajalec, po možnosti znanec ali prijatelj prijatelj, dolguje več tisoč evrov denarja, ki ga po vsej verjetnosti ne bodo nikoli videli, saj nimajo z njim sklenjene nobene pogodbe. Pa tudi če bi jo imeli, so uradno brezposelni in tudi sami v prekršku, če prijavijo delodajalca za delo na črno. Tega se podjetniki zavedajo in s pridom izkoriščajo brezplačno delovno silo, za katero vedo, da ne bo pljuvala sama sebi v skledo. Tovrstnih primerov, iz katerih je razvidno, da je delo postala luksuzna dobrina, ki so je deležni le premožnejši in tisti, ki imajo sorodnike ter prijatelje na vplivnih mestih, je ogromno in iz dneva v dan sem bolj besna na tiste, ki si zatiskajo oči pred realnim stanjem na trgu dela. Lani sem se udeležila piknika računalniških programerjev in na njem so se nekateri med njimi celo hvalili, da jim magistri in doktorji znanosti čistijo stanovanje ter polagajo ploščice v hiši ... Tisti, ki so se vrnili iz

Amerike, so se hvalili, kako socialna država je Slovenija, da omogoča socialno podporo in brezplačno zdravstvo družboslovcem in drugim »lenuhom«, medtem ko jim sami od časa do časa navržejo kako drobtinico, ki jo lahko poberejo v klečečem položaju za tri ali štiri evre na uro. Ne samo da se pri razumevanju privilegiranosti do dela končuje medgeneracijska sloga, tu se končujeta tudi sovrstniška kolegialnost in poklicna etika. Po mojih izkušnjah ni možno, da bi računalničar z 2000 evri neto plače kakorkoli lahko razumel stiske in težave prekarnega družboslovca, ki dela na različnih koncih sezonska dela, da bi na koncu meseca lahko pokasiral 200 evrov za osnovno preživetje.

Univerzalni temeljni dohodek namesto socialnih transferjev.

Ne govorim na pamet: med prijatelji in znanci imam tako sotrpine, ki morajo preživeti s 50–200 evri na mesec, kot tudi tiste srečneže, ki tolikšno vsoto zapravijo samo za hobije in razvade. Na tak način se ustvarja razslojena družba nesrečnih ljudi – prvi porabijo ves svoj čas za prestrašeno preračunavanje in obračunje vsakega centa, drugi pa z denarjem vzdržujejo svoje obsesije in odvisnosti. Čeprav se nekaterim zdi, da zaradi neizumrtja družboslovcev in kulturnikov živimo v socialni državi, sama opažam, da je državni sistem podeljevanja socialnih transferjev prav do tistih, ki bi socialno pomoč najbolj potrebovali, pa je zaradi najrazličnejših birokratskih absurdov ne dobijo, izredno krivičen in nevreden tega imena. Kot čistilka čevljev sem spoznala brezdomce, ki niso upravičeni do socialne podpore samo zato, ker posedujejo nepremičnino, v kateri zaradi najrazličnejših vzrokov ne živijo. Ti ljudje živijo vsak dan z zanko, zadržnjenimi okoli vratu – živijo na cesti brez centa socialne pomoči samo zato, ker so na papirju lastniki nepremičnine in potencialni bogataši. Nobeden med njimi ni odvisnik, lenuh ali zajedavec države, še več: marsikdo bi naredil vse, da bi prišel do plačanega dela, ki mu ga država (čeprav je pravica do dostojnega in plačanega dela zapisana v ustavi) ne omogoča. Ker če nič nimaš – se v nič povrneš ... Ti ljudje so za državo izbrisani – po navadi beračijo ali delajo v zameno za hrano na bližnjih kmetijah kot najnižji člen v družbeni hierarhiji. Prav zaradi takšnih in podobnih primerov, ki niso upravičeni do socialne pomoči, vidim edino rešitev v univerzalnem temeljnem dohodku, ki bi zaposlene razbremenil strahu pred izgubo službe, brezposelne obvaroval izkoriščevalskega dela na črno, začasnim delavcem pa omogočil iskanje dostojnega dela.

Duho ne sme biti

Sfotografino Matejo sva jih obiskali med vajo. Mateji se je zazdela svetloba pravšnja in vse tri fante, Mateja, Roka in Tima, je, skupaj z inštrumenti, posadila kar na cesto pred stavbo, kjer imajo vaje. Avtomobilisti so morali počakati, da je opravila svoje delo. Med fotografiranjem je bilo obilo smeha in takoj sem opazila, da se člani ansambla neprestano prijateljsko zbadajo in ob tem neizmerno uživajo. Ko sem jih o tem povprašala, so mi vsi trije zatrdili, da je to res in da je smeh eden od razlogov, zaradi katerega se radi družijo – poleg glasbe, seveda.

Jožica, Marička in cigaretni dim. Matej Perih – Jagat, 46-letni producent, mož in oče dveh otrok, je ustanovitelj glasbeno-meditacijske skupine Shamballa, v kateri poje in igra kitaro. Ko mi je zaupal svoja leta, sem skoraj pozabila zapreti usta. Kaj naredi redna meditacija, neverjetno! Gospod (verjetno se bo ob tem gospodu gromsko zasmel!) namreč sploh ne kaže svojih let, prisodila bi mu jih nekaj čez trideset. »Najprej so bile samo meditacije. In seveda glasba, glasbenik sem bil od nekdaj, moja ljubezen pa je bil (in je še vedno) rock.« Rad pa je poslušal tudi duhovno muziko, Devo Premal, Mitna, Milarepo, Krishno Dasa in druge. Na nekem tridnevnem duhovnem »retreatu«, umiku, bilo je leta 2006 ali 2007, Matej se ne spomni natančno, se je pojavila želja, da bi imel glasbeno skupino, ki bi igrala duhovno glasbo na poseben, njemu ljub rockerski način. »Misel na to me je preganjala kar nekaj časa. Sit sem bil komercialnega igranja, besedil v stilu 'oj Marička, Jožica' in cigaretnega dima. Bolj ko sem meditiral, bolj sem videl, da to nisem jaz. Rad sem poslušal Claptona in druge stare rockerske 'prdce' in ob tem neskončno užival. Bil je čas, da se poslovim od komercialne muzike. Tako je nastala Shamballa v prvotni zasedbi.« je pripovedoval njen vodja.

Napisano se verjetno bere precej tekoče. V živo pa je Matejevo pripovedovanje vsakih nekaj stavkov prekinila kakšna Rokova duhovita pripomba, najmlajši član skupine Tim pa jo je še podkrepil. Iz resne spraševalke se mi ni bilo težko preleviti v iskreno krohotalko! Kdor pozna skupino Shamballa samo po njeni glasbi, si morda misli, da so fantje vsi poduhovljeni, resni, neprestano v meditacijski drži, ki naj bi bila sedenje v popolnem položaju lotosa, telo pa nepremično, da ne govorimo o hudo resnem obrazu! Ko sem jim to povedala, se je takoj oglasil Rok (ki ljubi rock): »Ah, daj no, duhovnost pa že ne sme biti tako resna! Duhovno življenje je že samo po sebi igrivo in polno radosti! In mi to živimo skozi našo glasbo in druženje, skozi naše življenje!«

Počitnice na otoku Pašman. Rok Gršič, 34-letni kitarist in vokalist, se v »civilnem« življenju ukvarja z marketingom. Svoje službeno znanje

duhovnost ti resna!

**Shamballa,
glasbeno-
meditacijska
skupina**

O glasbeno-meditacijski skupini Shamballa je bilo po tem, ko je oktobra lani izdala svojo prvo zgoščenko, že veliko napisano. Februarja letos so nastopali tudi v Cankarjevem domu na dobrodelnem koncertu za otroke z downovim sindromom. Tam so s svojo duhovno glasbo, preoblečeno v rock, navdušili tudi predsednika Pahorja. Ni se mogel upreti čudežnim mantram v trdih ritmih in s posebnimi vibracijami, zato se je kar malo zazibal v bokih, vsem na očeh. Jedro Shamballe so Matej Perih – Jagat, Rok Gršič in Tim Zupančič. Občasno se jim pridružita še Janez Moder in Žiga Šercer. Kadar zaigrajo na inštrumente in zapojejo svete besede – mantre, se svet ustavi. Začne obstajati samo trenutek, zgodi se čista magija.

Tekst: **ALENKA CEVC**
Foto: **MATEJA J. POTOČNIK**

– Duhovno-
meditacijska
skupina
Shamballa:
duhovnost je
polna radosti
do življenja!

► s pridom uporablja tudi pri tem, da bi njihovo glasbeno-meditacijsko skupino spoznalo čim več ljudi. To jim v popolnosti uspeva, saj so precej zasedeni, njihovi glasbeni vikendi so tako rekoč razprodani.

»Shamballo sem prvič slišal na duhovnih počitnicah na otoku Pašman, tam so igrali vsak večer. Zdelo se mi je zanimivo, kako so združili tako različne svetove, kot so petje manter in rock. Sam sem v tistem času imel tudi ansambel, igrali smo komercialni pop-rock. Tisto, kar so igrali shamballovc, pa je bilo zame čisto nekaj novega. Ko so zvečer že vsi odšli, sem imel v glavi njihove zvoke. Bolj verjetno pa je, da sem jih čutil v srcu...«

Izjemno duhovitemu Roku počitnice na Pašmanu niso šle iz glave, kajti Shamballo se ga je res dotaknila. Čez nekaj časa je poklical Mateja in izrazil željo, da bi igral z njimi. Izvedel je, da je zasedba polna in da ne potrebujejo nikogar. No, zgodilo pa

našla še kaj več podatkov o Shamballo, sem naletela na pisanje Tadeje Škorja, ki prireja duhovne delavnice. Njeno navdušenje nad zasedbo me je nagovorilo, da sem jo pokli-

soorganizatorica seminarja o urbanem šamanizmu, dotlej ni poznala njihove glasbe, ko pa jo je spoznala, je bila nad njo navdušena. »Fantje so se izkazali kot izredno talentira-

Tim Zupančič igra na klaviature in poje. Trenirane mišice so samo za zraven.

Rok Gršič, kitarist in vokalist, glavni za smeh

se je, da je teden dni po klicu prvotna zasedba Shamballe razpadla. Ne da bi to vedel, je Rok leto pozneje še enkrat poskusil srečo in se ponovno oglasil Mateju. Ker so bile zdaj okoliščine drugačne, sta se dogovorila za preizkus, »žgala sva en stari rock,« je povedal Matej. Po preizkusu je ta vedel, da želi delati z Rokom. Tako je postal član Shamballe. Pa še spletni marketing obvlada, ki pride skupini še kako prav. »Ko sem spoznal Shamballo, sem začel spoznavati tudi svet meditacij. 'Špilanje' in petje manter na naš način je nekaj posebnega. Absolutno uživamo! Vse skupaj je čista meditacija v najboljšem pomenu besede. Pa smejemo se, neprestano,« je bil navdušen nad skupino, v kateri igra, Rok Gršič.

Za medklic izjava oboževalke. Ko sem brskala po spletu, da bi

cala. Povedala mi je, kako so shamballovc slikovito stopili v njeno življenje in prinesli vanj kup humorja, trenutkov sreče in pomembnih uvidov. »Matej Perih – Jagat in njegova žena Ida sta se udeležila ene od šamanskih delavnic, ki jih prirejam. Med odmorom je Idin široki nasmeš v meni sprožil spomine in ugotovila sem, da sem ta par srečala že pred mnogimi leti, kot mlado dekle. Ravno takrat sem prebolevala razpadlo zvezo. Po spletu okoliščin sem se znašla v njihovem domu na praznovanju rojstva njunega prvorojenca. To je bil prav poseben dogodek s čudovitimi energijami, zame je bilo takrat prav zdravilno. Takrat sem odšla domov polna novih upov za prihodnost.« Zgodilo se je, da je bila Tadeja, skupaj s Shamballo, na Pašmanu. Shamballovc so ob večerih igrali, Tadeja pa je bila

Matej Perih – Jagat, srce in duša skupine

ni, vsestranski in zelo prizemljeni.« Tudi ona je omenila veliko smeha v zvezi z njimi. »Znajo se dotakniti src in duš publike, njihova glasba deluje naravnost zdravilno. In v resnici združujejo različne svetove.«

Tim, Timijan, Sulejman Veličastni. Tim Zupančič, 24-letni mladenič, ki igra klaviature in poje, je najmlajši član Shamballe, po letih in po stažu. Ko je povedal svoje ime in priimek, je takoj vskočil Rok, držal se je hudo resno in rekel, da Tima v skupini kličejo Timijan, ker se ga prime vsaka začimba, ali pa Sulejman Veličastni. Vprašujoče sem pogledala Tima in ta je stoično razložil, da poleg rednega Timijana dobi vsako vajo še kakšno novo ime. Očitno je Rok pred vajo gledal turško žajfnico, zato je bil tisti dan Tim Sulejman Veličastni. Saj vem, da se ponavljam kot ka-

kšna papiga, ampak spet smo se do solz nasmejali.

Tim je fant z izklesanimi mišicami (fotografinji Mateji sem morala diskretno namigniti, naj poslika še preostala dva člana, fotoaparati je imela prav »prilepljen« na Tima), ki ga zanima veliko stvari: fotografija, arhitektura, je učitelj smučanja, otroke uči igranja na klavir. V Shamballo je zašel po naključju (kdor še verjame v naključja). »Z neko pevko sva imela nastop, tam pa so igrali tudi shamballovc. Matej me je vprašal, ali bi jaz igral z njimi. Pa sem, imeli smo se fino, potem pa smo redno začeli skupaj 'brcati,« je povedal. »Šele s Shamballo sem spoznal meditacijo. Sicer pa sta zame meditacija tudi šport in glasba. Kar pa je najpomembnejše, mi res uživamo, kadar igramo, in se imamo neizmerno dobro!« Očitno Tim uživa, četudi je neprestano tarča prijateljskih zbadljivk. Nastopal je tudi v Rokovi izjavi na televiziji, ko ga je ta proglasil za edinega pop izvajalca, preostali člani Shamballe pa so rockerji. Tim je samo čukasto gledal. Morda je bil vzrok za to izjavo dejstvo, da rad poslušata filmsko glasbo, blizu so mu tudi balade. Kdo bi vedel.

Iz kleti na oder Cankarjevega doma. Kot je napisano že v uvodu, je Shamballo nastopala v Cankarjevem domu. »To je velik napredek za tovrstno glasbo! Še pred 15 leti smo igrali po kletih, moja mama je bilo strah, da ne bom šel v kakšno sekto, danes pa oder Cankarjevega doma, 'prime time' na televiziji, igrali smo zaključno pesem, skupaj s Simfoničnim orkestrom RTV. Podiramo meje, ljudje pa so se odprli,« kar ni mogel skriti ponosa Matej, ko nam je opisoval njihov doslej najpomembnejši nastop. To, da je bil izid njihove prve zgoščenke jeseni lani prava glasbena bomba, pa verjetno že veste. Verjetno so prva duhovna skupina v svetovnem merilu, ki je zbrala odlične in znane rockovske pevce, da so peli mantr. Tinkara Kovač, Neisha, Tomi Meglič, odličen harmonikar Marko Hatlak in indijski pevec Mahesh Vinayakram je samo nekaj zvenečih imen z zgoščenke.

Na koncu so me fantje posadili v udoben fotelj, pripravili ozvočenje in mi predvajali dve pesmi z zgoščenke, ki sem jo jeseni zaradi svoje polletne odsotnosti zamudila. S Tinkaro Kovač sem popevala Om Namah Shivaya, ob siddhartovcu Tomiju Megliču in njegovi izvedbi Gayatri Mantr pa sem obmolnila. Čisto me je sezulo, dlake na rokah so se mi postavile pokonci, oči so se mi zasolžile, občutek sem imela, da mi bo od sreče počilo srce. Fantje pa so sedeli in me gledali. In se prav potihno režali. ■